

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

5Obo/55/2011

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. P.L.**, bytom A.K., zast
advokátom JUDr. S.J., B.D., proti žalovanému: **P., a.s.**, M.N., IČO: X., zastúpeného
advokátom JUDr. E.Z., so sídlom v B.J., **o zaplataenie 182 168,23 eur /5 488 000 Sk)**
s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. februára 2009
č. k. 9 CBs 84/2004-177, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 5. februára
2009 č. k. 9Cbs84/2004-177 **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom z 5. februára 2009, č. k.
9Cbs 84/2004-177 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 182 168,23 Eur s 12,7%
úrokom z omeškania od 15.1.2003 do zaplataenia a nahradiť trovy konania v sume 19 376,87
Eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vydaní uznesenia Najvyšším súdom SR
zo dňa 6.3.2008, č. k. 6Obo 61/2007, ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave
zo dňa 24.10.2006, č. k. 9Cbs/84/04-117 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie,
doplnil súd prvého stupňa ďalším dokazovaním a zistil, že žalovaný nemá spracovanú
vnútroorganizačnú normu upravujúcu práva a povinnosti vyplývajúce z podnikového
vynálezu. Súd mal za to, že nárok žalobcu je oprávnený. Žalobca si uplatnil právo z patentu
č. 281330. Je nesporné, že žalobca ako spoluautor vynálezu má voči žalovanému právo
na primeranú odmenu. Námieta pasívnej legitimácie žalovaného je irelevantná.
Nadobúdateľ, t. j. žalovaný dňom 18.3.1999 vstúpil do všetkých práv a záväzkov prevodcu

k prevádzanej prihláške vynálezu (viď druhý odsek fotokópie Zmluvy o prevode prihlášky vynálezu podľa § 15 zák. č. 527/1990 Zb.).

Žalovaný žalobcovi vyplatil odmenu za patent v sume 2 000 000 Sk na základe rozhodnutia riadneho valného zhromaždenia konaného dňa 11.12.2002. Z obsahu bodu 2 zápisnice z riadneho valného zhromaždenia žalovaného konaného dňa 11.12.2002 vyplýva tvrdenie žalovaného, že touto sumou došlo ku konečnému vyúčtovaniu odmeny za patent. Žalovaný súdu neuviedol, na základe akých podkladov bola vypočítaná suma 2 000 000 Sk v zmysle ust. § 9 ods. 4 zák. č. 527/1990 Zb. Zo strany žalovaného nebolo preukázané hodnovernými dôkazmi tvrdenie, že podľa zápisnice spísanej dňa 17.2.2004 pri odovzdávaní funkcie výrobnotechnického riaditeľa bol vysporiadaný patent, z ktorého si žalobca uplatnil právo v danom spore.

Žalobca si žalobou došlou na súd dňa 2.7.2004 uplatnil právo iba na doplatok k odmene za uplatnenie práva na patent a tento nárok nebol premlčaný. Žalobca si neuplatnil nárok na vyplatenie odmeny, keďže odmena mu bola vyplatená na základe rozhodnutia riadneho valného zhromaždenia žalovaného, konaného dňa 11.12.2002. Až na základe tohto rozhodnutia žalobca zistil rozdiel vo vyplatení odmeny pre jeho spolupôvodcu vynálezu a jemu vyplatenou sumou a tento nárok si žalobca uplatnil v lehote podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

Súd zistil, že žalovaný postupoval rozdielne i pri vyplácaní odmeny pre spolupôvodcu Ing. J.Š., ktorú mu vyplatil na základe ust. § 11 zák. č. 435/2001 Z. z., pričom vo vzťahu k žalobcovi pri námietke premlčania sa odvolával na zák. č. 527/1990 Zb.

Na základe takto doplneného dokazovania súd uznal právny nárok žalobcu na doplatenie odmeny za oprávnený a zaviazal žalovaného zaplatiť 182 168,23 Eur žalobcovi.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, pozostávajúcich z náhrady súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia v celkovej sume 19 376,87 Eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný podaním zo dňa 23.2.2009. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietne, resp. odvolací súd zruší rozsudok súdu prvého stupňa a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalovaný si uplatnil náhradu trov konania.

V odvolaní žalovaný uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa je nesprávny z dôvodov, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Prvostupňový súd

rozhodol bez riadneho odôvodnenia, pretože z napadnutého rozsudku nevyplýva, aký vzťah je medzi skutkovými zisteniami a jeho právnymi závermi, a preto má za to, že súd sa neriadil a nepostupoval podľa ust. § 100 ods. 1, 117, 120 ods. 1, ods. 4, 122, 129 ods. 1, 132, 157 ods. 1 a 2 O.s.p. Súd sa tiež v novom konaní neriadil právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2008, čím rozhodol v rozpore s ust. § 226 O.s.p.

Odvolací súd ustálil, že dohoda medzi žalobcom a žalovaným je rozhodujúca nielen pre začiatok plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie práva žalobcu na doplatenie odmeny za uplatnenie práva k predmetnému patentu, ale aj pre vznik nároku žalobcu na odmenu na doplatenie odmeny za uplatnenie práva k predmetnému patentu, avšak ako bolo v konaní preukázané, k dohode medzi žalobcom a žalovaným nedošlo. Odvolací súd mal za to, že len z uzavretej dohody môže žalobca preukázať právo na doplatok k odmene, a to, že si nárok uplatnil na súde včas. Preto odvolací súd uložil súdu prvého stupňa v novom konaní dokazovaním zistiť, či u žalovaného platila vnútroorganizačná norma. Na otázku súdu na pojednávaní dňa 16.10.2008 žalobca i žalovaný zhodne oznámili, že žalovaný nemal spracovanú ani vydanú vnútroorganizačnú normu, ktorá by riešila práva a povinnosti vyplývajúce z podnikového vynálezu. Súd prvého stupňa v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu považoval nárok za nepremlčaný. Žalovaný však namieta, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel pri posúdení uplatnenej námietky k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne nesprávne interpretoval ust. § 9 ods. 4 zák. č. 527/1990 Zb., ktoré ustanovuje rozhodujúce skutočnosti, ktoré ovplyvňujú vznik práva na odmenu a výšku odmeny pôvodcu - zamestnanca za vytvorenie podnikového vynálezu. V ust. § 9 ods. 4 zák. č. 527/1990 Zb. je uvedené, že pôvodca, ktorý vytvoril vynález v pracovnom pomere, na ktorý zamestnávateľ uplatnil právo na patent, má právo na primeranú odmenu, pričom pre jej výšku je rozhodný technický a hospodársky význam vynálezu a prínos dosiahnutý jeho možným využitím alebo iným uplatnením, pričom sa má prihliadnuť na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu a na rozsah pracovných úloh pôvodcu. Z uvedeného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že vznik práva zamestnanca na primeranú odmenu za vytvorenie podnikového vynálezu nie je viazaný na podanie prihlášky vynálezu, či na jeho využitie, ba dokonca ani na udelenie patentu, ale na okamih uplatnenia práva na patent zamestnávateľom.

V danom prípade je preukázané, že k uplatneniu práva na riešenie zo strany zamestnávateľa došlo najneskôr dňom podania prihlášky vynálezu č. X. na Úrad

priemyselného vlastníctva SR, t. j. najneskôr dňa 23.1.1998. To znamená, že právo žalobcu na primeranú odmenu za uplatnenie práva na patent mohlo byť prvýkrát požadované (uplatnené) od svojho zamestnávateľa, ktorý si uplatnil právo na patent na jeho riešenie, na druhý deň po uplatnení tohto práva na patent zo strany zamestnávateľa, t. j. 24.1.1998 a od tohto dňa začína plynúť premlčacia lehota, ktorá skončila dňa 24.1.2001. Z vyjadrení sporových strán je nepochybné, že medzi žalobcom a zamestnávateľom a ani žalovaným odo dňa 24.1.1998, t. j. odo dňa uplatnenia práva na patent zo strany zamestnávateľa, ani v priebehu plynutia 3-ročnej premlčacej doby do 24.1.2001 ani do podania žaloby žalobcom a ani do dnešného dňa nebola uzatvorená dohoda o výške odmeny z titulu uplatneného práva zamestnávateľa na predmetné riešenie, čo potvrdzuje žalobca vo svojej žalobe konanej dňa 2.7.2004, ako aj vo svojom vyjadrení zo dňa 18.10.2005, čo vyplýva aj z vykonaného dokazovania. Žalovaný nesúhlasí so záverom súdu, že žalobca si svoj nárok uplatnil v lehote podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, keď poukazuje na to, že žalobca si žalobou došlou na súd dňa 2.7.2004 uplatnil právo iba na doplatok k odmene za uplatnenie práva na patent. Závery súdu ohľadom posúdenia premlčania nemajú oporu v § 9 ods. 4 ZVPV, pretože žalobcovi vzniká právo na odmenu podnikového vynálezu podľa tohto zákona. Súd prvého stupňa opomenul, že dohoda medzi žalobcom a žalovaným na doplatenie odmeny za uplatnenie práva na riešenie k predmetnému patentu medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá. Pre začatie plynutia premlčacej lehoty nemôže byť rozhodné, kedy žalobca zistil rozdiel vo vyplatenej odmene pre jeho spolupôvodcu vynálezu a jemu vyplatenou odmenou, pretože Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou 3-ročnou premlčacou dobou, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. To je objektívne vymedzený začiatok. Týmto dňom je zásadný deň, keď bolo možné právo odôvodnene vykonať podaním návrhu na súde.

Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba na doplatok k odmene za uplatnenie práva na riešenie k predmetnému patentu vo výške 5 488 000 Sk (182 168,23 Eur) bola podaná dňa 2.7.2004 a všeobecná 3-ročná premlčacia lehota, ktorá začala plynúť najneskoršie dňom 24.1.1998, t. j. nasledujúci deň po podaní prihlášky k vynálezu č. X. a ktorý je dňom, kedy sa riešenie stalo majetkom zamestnávateľa, uplynula dňom 24.1.2001, žalovaný z týchto dôvodov vzniesol námietku premlčania práva žalobcu na odmenu za uplatnenie práva na riešenie podnikového vynálezu, prihláška vynálezu č. X., na ktorú bol udelený patent č. X. „Ekologicky spôsob ukladania popolovín z tepelných elektrární a zariadenie na vykonávanie

tohto spôsobu“. Z uvedeného vyplýva, že žalobca svoje právo na odmenu za riešenie podnikového vynálezu uplatnil až po uplynutí premlčacej lehoty.

Žalovaný ďalej tvrdí, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie práva na doplatok k odmene za patent, t. j. práva na odmenu za riešenie podnikového vynálezu. Žalobca v konaní naďalej zotrváva na doterajších tvrdeniach, že vznik nároku na odmenu pre žalobcu je potrebné posudzovať podľa druhej vety ust. § 11 ods. 5 zák. č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) a že uzavretím licenčnej zmluvy došlo k naplneniu ust. § 11 ods. 5 zák. č. 435/2001 Z. z.

V danom prípade nejde o doplatok k odmene za využitie predmetu vynálezu, ale o právo na odmenu za uplatnenie práva na riešenie podnikového vynálezu PV č.X., na ktorý bol udelený patent č. X. zamestnávateľom voči svojmu zamestnancovi.

Žalovaný tvrdí, že z obsahu bodu 2 zápisnice z riadneho valného zhromaždenia žalovaného konaného dňa 11.12.2002 nevyplýva žiadna iná odmena a ani prípadne doplatok za uplatnenie práva. Žalobcovi bola vyplatená odmena vo výške 2 000 000 Sk a v žiadnom prípade nešlo o zálohu, ale o odmenu za patent, o čom svedčí zápisnica z valného zhromaždenia zo dňa 11.12.2002.

Žalobcovi bola vyplatená odmena 2 000 000 Sk z dôvodu, že žalovaný si po uzatvorení licenčnej zmluvy uvedomil, že medzi zamestnávateľom a spolupôvodcom vynálezu Ing. L. nebola uzavretá dohoda o odmene za vynález, na ktorý si zamestnávateľ uplatnil právo na patent, pretože žalobca si viac ako 4 roky od vytvorenia vynálezu neuplatnil voči zamestnávateľovi právo na odmenu. Žalovaný napriek tomu chcel oceniť prínos žalobcu, a preto sa rozhodol po uzavretí licenčnej zmluvy vyplatiť mu odmenu vo výške, v ktorej zohľadnil skutočnosť, že žalobcovi ako výrobnotechnickému riaditeľovi spadalo do jeho pracovných povinností, za ktoré bol odmeňovaný mesačným platom, okrem iného riadenie celého technického rozvoja, v rámci ktorého mal predkladať vedeniu akciovej spoločnosti riešenia mimoriadnych a osobitných úloh a jednak skutočnosť, že na vytvorení vynálezu sa žalovaný podieľal materiálnymi nákladmi. Odmena mu bola vyplatená v uvedenej výške, hoci žalovaný nemusel žalobcovi vyplatiť nič.

Súd prvého stupňa opomenul uviesť, že spolupôvodcovi Ing. J. bola odmena vyplatená na základe zmluvy o odmene. Žalovaný má za to, že súd nemá konštatovať zistené rozdielne postupy, ale má vychádzať z právnych skutočností rozhodujúcich pre vznik práva na odmenu

a toto posúdiť podľa zák. č. 527/1990 Zb. a nie poukazovať na chyby v písaní alebo omyly, ktoré sa stali z právnej neznalosti veci.

Nárok žalobcu na uplatnenie práva na riešenie s dátumom podania prihlášky vynálezu č. PV X. dňa 23.1.1998 sa posudzuje podľa zák. č. 527/1990 Zb..

Právo na riešenie podnikového vynálezu č. PV X. si voči žalobcovi uplatnila spoločnosť P., s.r.o., keďže žalobca bol v čase vytvorenia riešenia podľa tohto vynálezu a aj podania prihlášky vynálezu jej zamestnancom. Žalobca bol zamestnancom P., s.r.o. do 31.5.1999.

Podľa ust. § 9 zák. č. 527/1990 Zb. zamestnanec má právo na primeranú odmenu za uplatnenie práva na riešenie (vynálezu) voči svojmu zamestnávateľovi. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že právo na primeranú odmenu nie je spojené s prihláškou vynálezu (vznik práva na primeranú odmenu za vytvorenie podnikového vynálezu nie je viazané na podanie prihlášky vynálezu, či na jeho využitie ani na udelenie patentu), ale na okamih uplatnenia práva na patent zamestnávateľom. To znamená, že právo na primeranú odmenu zamestnanca nemohlo byť predmetom prevodu podľa Zmluvy o prevode prihlášky vynálezu zo dňa 18.3.1999. Žalovaný preto namieta nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného.

Žalovaný namieta tiež výšku priznaného úroku z omeškania 12,7% od 15.1.2003, ktorého výška nie je preukázaná v súlade s platným právnym predpisom. Súd v napadnutom rozsudku priznanie úroku z omeškania ani neodôvodnil.

Žalovaný taktiež namieta priznané trovy konania vo výške 19 376,87 Eur, keďže z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, za aké konkrétne úkony právnej pomoci je priznaná odmena právnenému zástupcovi žalobcu.

Z uvedených dôvodov žalovaný považuje uplatnený nárok žalobcu na doplatok k odmene za uplatnenie práva na patent vo výške 182 168,23 Eur za premlčaný a nedôvodný.

Žalovaný doplnil svoje odvolanie podaním zo dňa 6.11.2009.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 27.3.2009. Navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa.

Žalobca považuje rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny, riadne odôvodnený a pre účastníkov súdneho konania zrozumiteľný. Dôvody v odvolaní považuje za účelové.

Žalovaný uplatnil námietku premlčania. Tak, ako už žalobca uviedol počas konania na Krajskom súde v Bratislave, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v jeho rozhodnutí v tejto veci, ktorý sa týka premlčania, považuje za správny. Treba ale zároveň uviesť, že predmetom žaloby je doplatok k odmene za iné uplatnenie

vynálezu a nie nárok na odmenu za uplatnenie práva na riešenie. Už aj z tejto terminológie, právo na riešenie a iné uplatnenie vynálezu vyplýva, že ide o dva rozdielne prípady. Pri podnikovom vynáleze (podľa § 9 zák. č. 527/1990 Zb. Patentového zákona, ako aj ods. 5 § 11 č. 435/2001 Z. z. Patentového zákona), pôvodcovi podnikového vynálezu vzniká právo na odmenu na základe týchto skutočností: a) zamestnávateľ uplatnil voči pôvodcovi právo na riešenie, b) neskorším využitím, alebo iným uplatnením vynálezu. Za iné uplatnenie vynálezu sa považuje jeho prevod, uzavretie licenčnej zmluvy, alebo poskytnutie know-how a pod., nárok na odmenu za uplatnenie práva na riešenie voči pôvodcom bol podľa § 101 Občianskeho zákonníka v čase podania žaloby premlčaný, ale nárok spolupôvodcov na odmenu za iné uplatnenie vynálezu premlčaný nebol. V tomto prípade je začiatok premlčacej doby dátum uzavretia licenčnej zmluvy. Podľa zmluvy o odmene za uplatnenie patentu č. X., uzavretej medzi P. a druhým spolupôvodcom patentu Ing. J.Š. bola podľa bodu 2.4 splatnosť stanovená: 10 dní od obdržania platby za licenčnú zmluvu. Teda aj z tejto zmluvy vidieť, že odporca rozlišuje, čo je právo na odmenu za uplatnenie práva na riešenie a čo je odmena za uplatnenie patentu a viaže ju na zaplatenie licenčného poplatku za licenčnú zmluvu. Žalobca pripomína, že práva spolupôvodcov vynálezu v tomto prípade sú rovnaké, pretože sa nedohodli inak. Táto skutočnosť, že s jedným spolupôvodcom bola uzavretá zmluva o odmene za uplatnenie patentu podľa § 11 zák. č. 435/2001 Z. z. Patentový zákon a v prípade ak navrhovateľ tvrdí, že jeho právo na odmenu vzniklo na základe § 9 zák. č. 527/1990 Zb. Patentový zákon, sa nedá považovať za chyby v písaní alebo omyly, ktoré sa stali z právnej neznalosti veci. Je zjavné, že nárok žalobcu na odmenu, ako aj doplatok k odmene za iné uplatnenie vynálezu sa zakladá na právnej úprave obsiahnutej v § 11 zák. č. 435/2001 Z. z. a na základe týchto skutočností treba posudzovať aj otázku premlčania. Výška odmeny bola stanovená na 20,8% z obdržaného licenčného poplatku pre každého spolupôvodcu predmetného vynálezu. Tvrdenie žalovaného, že chcel oceniť prínos žalobcu, a preto sa rozhodol po uzavretí licenčnej zmluvy vyplatiť odmenu, považuje žalobca za účelové, nakoľko 16.2.2004 žalovaný dohodou rozviazal pracovný pomer so žalobcom, okrem iného aj z dôvodu obštrukcií pri výplate odmeny za uplatnenie vynálezu, ktoré vznikli zo strany žalovaného. Žalobca ako výrobnotechnický riaditeľ nemal žiadnu povinnosť riešiť problém S., a.s., kde došlo k využitiu vynálezu na základe licenčnej zmluvy. Žalovaný počas celého konania nekonkretizoval, aké pracovné povinnosti sa týkali vytvorenia vynálezu žalovaným a taktiež neuviedol materiálne náklady pri jeho vytvorení. Žalobca nesúhlasí s názorom žalovaného, že

žalobcovi nemusela byť vyplatená žiadna odmena. Potom tu vzniká otázka, na akom základe bola vyplatená odmena druhému spolupôvodcovi. Predmetné riešenie, na ktoré bol udelený patent, vzniklo mimo rámca pracovných povinností spolupôvodcov. Riešenie bolo na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky prihlásené ako podnikový vynález z toho dôvodu, pretože zúčastnení sa na tom tak dohodli. Pokiaľ ide o tvrdenie odporcu, že s navrhovateľom nebola uzavretá dohoda o odmene, je toto tvrdenie pravdivé iba potiaľ, že s navrhovateľom nebola táto dohoda uzavretá v písomnej forme, čo vyplývalo z vtedajšieho pracovného zaradenia žalobcu, keď bol výrobnotechnický riaditeľ u odporcu a nemal dôvod si myslieť, že dohoda nebude žalovaným dodržaná. Práva spolupôvodcov sú rovnaké a bolo by nelogické, ak by tak nebolo aj v prípade odmeny za uplatnenie predmetného patentu na základe licenčnej zmluvy. Odmena patrí obidvom, a to v rovnakej výške.

Námietka nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného v tomto konaní nie je nová, už počas prvého konania na Krajskom súde v Bratislave žalovaný namietal nedostatok pasívnej legitímácie. Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí zo dňa 5.2.2009 uviedol, že námietka pasívnej legitímácie je irelevantná, pretože žalovaný dňom 18.3.1999 vstúpil do všetkých práv a záväzkov prevodcu, k tomu sa žalovaný v odvolaní nevyjadril.

Žalovaný v odvolaní namieta výšku priznaného úroku z omeškania vo výške 12,7%, pričom podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, je výška úroku z omeškania dvojnásobok diskontnej sadzby (teraz základnej úrokovej sadzby) určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu, táto sadzba za obdobie od 18.11.2002 do 25.9.2003 bola 6,50%, potom dvojnásobok sadzby je 13%.

Žalobca považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP a § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa návrhom zo dňa 1.7.2004 domáhal úhrady sumy 5 488 000 Sk (182 168,23 eur) s úrokom z omeškania titulom práva pôvodcu podnikového vynálezu na primeranú odmenu za uplatnenie práva na riešenie, za ktoré bol udelený patent č. X. a z titulu práva pôvodcu podnikového vynálezu na doplatok k odmene za uplatnenie práva na patent.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24.10.2006 č.k. 9Cbs84/2004-117 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 5 488 000 Sk s 12,7 % úrokom z omeškania od 15.1.2003 do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania. Na základe odvolania žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 6. marca 2008 č.k. 6Obo/61/2007-149 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 24. októbra 2006 č.k. 9Cbs/84/2004-117 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 5. februára 2009 č.k. 9Cbs 84/2004-177 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 182 168,23 eur s 12,7 % ným úrokom z omeškania od 15.1.2003 do zaplataenia a nahradiť trovy konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 16. decembra 2009 č.k. 6Obo/49/2009-208 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 5. februára 2009 č.k. 9Cbs/84/2004-177 potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Na základe dovolania žalovaného dovolací súd uznesením z 28. apríla 2011 č.k. 1 ObdoV17/2010 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa ust. § 243d ods. 1 OSP ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní záväzný V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranu proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Odvolací súd vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah viazaný právnym názorom dovolacieho súdu dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa tieto požiadavky nespĺňa a preto je odvolanie žalovaného opodstatnené. Záver súdu prvého stupňa o opodstatnenosti nároku žalobcu nevyplýva zo skutkových zistení.

Súd prvého stupňa v rozsudku ktorý je napadnutý odvolaním konštatuje, že doplnením dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu je oprávnený. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 5.2.2009, ktoré nasledovalo po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu však nevyplýva, že by na tomto pojednávaní súd vykonal dokazovanie. K tomu je potrebné uviesť, že oboznámenie s doterajším priebehom konania nie je riadne dokazovanie vyplývajúce z Občianskeho súdneho poriadku a výpovede právnych zástupcov žalobcu a žalovaného nie sú dôkazným prostriedkom v zmysle ust. § 125 OSP. Napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa teda neobsahuje vymedzenie dôkazov, z ktorých vychádzal súd prvého stupňa a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.

Dovolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že nesúladi medzi nespochybným skutkovým zistením a prijatým zverom je evidentný v tom, že napriek tvrdeniu žalobcu obsiahnutého už v žalobe, že vytvorenie vynálezu nesúviselo s plnením pracovných úloh vyplývajúcich z pracovno-právneho alebo odborného právneho vzťahu ani u jedného zo spolupôvodcov, osvojil si súd prvého stupňa toto skutkové zistenie, ako to vyplýva z odôvodnenia jeho rozsudku. Žalobcovi bol priznaný nárok uplatnený z titulu práv pôvodcu podnikového vynálezu v zmysle § 11 patentového zákona č. 435/2001 Z.z. bez toho, aby sa vysporiadal s otázkou nepovšimnutou prvostupňovým súdom, či týmto žalobca nepoprel svoju aktívnu vecnú legitimáciu zamestnanca – pôvodcu podnikového vynálezu v nadväznosti na ustanovenia § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 527/1990 Zb. resp. § 11 ods. 1 a 2 patentového zákona č. 435/2001 Z.z. Odvolací súd teda konštatuje, že v napadnutom rozhodnutí chýba jasné a zrozumiteľné odôvodnenie otázky týkajúcej sa aktívnej legitimácie žalobcu.

Absencia odôvodnenia rozsudku je i v prípade opomenutia vysporiadať sa s argumentáciou žalovaného, ktorá sa týkala odplatného prevodu prihlášky vynálezu. Súd prvého stupňa priznal uplatnený nárok voči žalovanému napriek preukázaniu zmluvy, prihlášky vynálezu PV X. uzatvorenej medzi pôvodným prihlasovateľom „P. a nadobúdateľom P. dňa 18.3.1999 a napriek námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku

pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, keď právo na podnikový vynález uplatnil voči žalobcovi a prihlášku vynálezu podal jeho vtedajší (do 31.5.1999) zamestnávateľ P.. Súd prvého stupňa konštatoval, že v zmysle odseku 2 zmluvy o prevode prihlášky vynálezu PV X. uzatvorenej medzi pôvodným prihlasovateľom P. a nadobúdateľom P. dňa 18.3.1999 nadobúdateľ vstúpil do všetkých práv a záväzkov prevodcu k prevádzanej prihláške vynálezu. Je žiaduce vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s otázkou, či je možné, aby zamestnávateľ platne, bez doloženého súhlasu zamestnanca, postúpil písomnou zmluvou svoje záväzky voči zamestnancovi tretej osobe v nadväznosti na kogentnosť ustanovení § 9 a § 10 zák.č. 527/1990 Zb. Nedostatkom sa javí chýbajúce odôvodnenie prečo prevzatie práv a záväzkov prevádzanej prihlášky podľa ods. 2 zmluvy zo dňa 18.3.1999 v znení „na nadobúdateľa prechádzajú dňom platnosti všetky práva a záväzky k prevádzanej prihláške vynálezu“, sa posudzuje ako vstup nadobúdateľa do záväzkov prevodcu k jeho zamestnancovi a v spojení s tým zodpovedanie otázky, či mohla resp. nemohla byť predmetom prevodu spolu s predmetom prihlášky vynálezu aj povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi (pôvodcovi vynálezu) odmenu za vynález.

Súd prvého stupňa nedostatočne odôvodnil i námietku premlčania uplatnenú v konaní žalovaným súd prvého stupňa iba konštatoval, že nárok nebol premlčaný. Z jeho odôvodnenia nevyplýva, ako právne posúdil túto námietku premlčania, keby začala plynúť premlčacia lehota s prihliadnutím na presné vymedzenie predmetu konania a výsledky dokazovania.

V rozhodnutí súd uviedol, že zistil, že žalovaný postupoval rozdielne pri vyplácaní odmeny pre spolupôvodcu Ing. J.Š., pričom opätovne tu absentuje zdôvodnenie na základe akých dôkazov dospel k tomuto záveru a aký to malo význam pre konečné rozhodnutie sporu.

Súd prvého stupňa taktiež neodôvodnil nárok žalobcu na úroky z omeškania pri úrokovej sadzbe 12 % od 15.1.2003 do zaplatenia.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 OSP, nie je dostatočne odôvodnené, a preto je nepreskúmateľné. Postupom súdu bolo porušené právo účastníka na spravodlivé súdne konanie, v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/, písm. h/ ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s ust. § 221 ods. 2 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 OSP).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová